

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГО «НАУКОВИЙ КЛУБ «СОФУС»

ISSN 2410-0919 (Print)
ISSN 2410-7476 (Online)

ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС

Міжнародний науковий журнал

Заснований у 2013 році

Випуск 3-4

2021

ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС

Міжнародний науковий журнал

Заснований у 2013 році
Виходить до 4 разів на рік

Випуск 3-4. 2021
DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919>

ISSN 2410-0919 (Print)
ISSN 2410-7476 (Online)

Співзасновники: Львівський торговельно-економічний університет, Подільський державний університет, ГО «Науковий клуб «СОФУС»

Головний редактор:
Барна М.Ю. – д.е.н., професор (Україна)

Заступник головного редактора:
Іванишин В.В. – д.е.н., професор (Україна)

Виконавчий редактор:
Семенішена Н.В. – д.е.н., доцент (Україна)

Відповідальний секретар:
Сидорук Б.О. – д.е.н., с.н.с. (Україна)

Випусковий редактор:
Сава А.П. – д.е.н., с.н.с. (Україна)

Редакційна колегія:

Андрейків Т.Я. – д.ф., доцент (Україна)
Анісіч З. – д-р н., професор (Сербія)
Барроз Р. – професор (Іспанія)
Білан Ю. – д.ф., (Польща)
Васильців Т. – д.е.н., професор (Україна)
Куцик В.І. – д.ф., професор (Україна)

Куцик П.О. – д.е.н., професор (Україна)
Лупак Р.Л. – д.е.н., професор (Україна)
Рагуз І.В. – д-р, професор (Хорватія)
Семак Б. – д.е.н., професор (Україна)
Семенішена Н.В. – д.е.н., доцент (Україна)
Ясінецька І. – д.е.н., професор (Україна)

Мовний редактор: **Гуменюк І.І.** – д-р ф., перекладач (Україна)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Львівського торговельно-економічного університету
(протокол № 5 від 24.12.2021 р.)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого ЗМІ
КВ № 21695-1595P від 24.11.2015 р.*

*Журнал включено до категорії «Б» Переліку наукових фахових видань України
згідно наказу МОН України № 409 від 17.03.2020 р. (економічні науки: спеціальності
051 Економіка, 072 Фінанси, банківська справа та страхування, 073 Менеджмент,
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність)*

Журнал індексується в міжнародних каталогах та наукометричних базах: Advanced Science Index (ASI), The Cite Factor, The Global Impact Factor (GIF) (IF - 0,676), International Society for Research Activity (ISR AJIF), The Journals Impact Factor, PIHЦ, ResearchBib, Directory of abstract indexing for journals (DAIJ), InfoBase Index (IF -3,3), Index Copernicus (ICV 2019 – 71,84), MIAR (ICDS - 0,3), Academia.edu, Scribd, The Electronic Journals Library, Universitätsbibliothek Leipzig (EZB), Open Academic Journals Index (OAJI), Scientific Indexing Service (SIS), International Institute of Organized Research (I2OR) database, Pak Academic Search WZB, WorldCat, EconBiz.

Адреса редакції:

ГО «Науковий клуб «СОФУС», Україна, 46027, м. Тернопіль, а/с 553. тел. +38 (098) 787-81-47.
E-mail: ijournal.ed@gmail.com. web: www.ed.pdatu.edu.ua

Відповідальність за оригінальність (плагіат) тексту наукової статті, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних назв, географічних назв та інших відомостей, а також за те, що в матеріалах не містяться дані, що не підлягають відкритій публікації несуть автори наукових праць. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника. Передрук та переклад статей дозволяється лише за згодою редакції та автора.

© Львівський торговельно-економічний університет,
Подільський державний університет,
ГО «Науковий клуб «СОФУС», 2021
© Економічний дискурс, 2021

LVIV UNIVERSITY OF TRADE AND ECONOMICS
STATE UNIVERSITY IN PODILYA
SCIENTIFIC CLUB «SOPHUS»

ISSN 2410-0919 (Print)
ISSN 2410-7476 (Online)

THE ECONOMIC DISCOURSE

International scientific journal

Founded in 2013

Issue 3-4

2021

THE ECONOMIC DISCOURSE

International scientific journal

Founded in 2013
Periodicity: up to 4 times a year

Issue 3-4. 2021

DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919>

ISSN 2410-0919 (Print)
ISSN 2410-7476 (Online)

Founders: Lviv University of Trade and Economics, State University in Podilya, Scientific Club «SOPHUS»

Editor in Chief:

Marta Barna – Dr.sc.(Economics), Professor (Ukraine)

Associate Editor:

Volodymyr Ivanyshyn – Dr. sc. (Econ), Professor (Ukraine)

Executive Editor:

Nataliia Semenyshena – Dr. sc. (Econ), Assoc. Prof. (Ukraine)

Responsible Secretary:

Borys Sydoruk – Dr.sc.(Economics), Senior Researcher (Ukraine)

Managing Editor:

Andriy Sava – Dr.sc.(Economics), Senior Researcher (Ukraine)

Editorial Board:

Tetyana Andreikiv – PhD in Econ., Assoc. Prof. (Ukraine)

Zoran Anišić – Dr., Professor (Serbia)

Rafael Hernandez Barros – Professor (Spain)

Yuriy Bilan – Dr. (Poland)

Taras Vasylytsiv – Dr.sc.(Economics), Professor (Ukraine)

Valentyna Kutsyk – PhD in Econ., Professor (Ukraine)

Petro Kutsyk – Dr.sc.(Economics), Professor (Ukraine)

Ruslan Lupak – Dr.sc.(Economics), Professor (Ukraine)

Ivona Vrdoljak Raguz – Dr., Professor (Croatia)

Bogdan Semak – Dr.sc.(Economics), Professor (Ukraine)

Nataliia Semenyshena – PhD in Econ., Assoc. Prof. (Ukraine)

Iryna Yasinetska – Dr.sc.(Economics), Professor (Ukraine)

Language Editors: **Iryna Humeniuk** – Ph.D. in Philology (Ukraine)

*Recommended for publication by Academic Council
Lviv University of Trade and Economics
(protocol # 5, from 12.24.2021)*

*State registration
KB № 21695-1595P reissued 11.24.2015.*

*The journal is included in category "B" of the List of scientific professional publications of Ukraine
by order MES of Ukraine #409 from 03.17.2020. (economic sciences: specialties
051 Economic, 072 Finance, banking and insurance, 073 Management,
076 Entrepreneurship, trade and exchange activities)*

The journal is indexed in international directories and scientometric databases: Advanced Science Index (ASI), The Cite Factor, The Global Impact Factor (GIF) (IF - 0,676), International Society for Research Activity (ISRAJIF), The Journals Impact Factor, PIHLJ, ResearchBib, Directory of abstract indexing for journals (DAIJ), InfoBase Index (IF -3,3), Index Copernicus (ICV 2019 – 71,84), MIAR (ICDS - 0,3), Academia.edu, Scribd, The Electronic Journals Library, Universitätsbibliothek Leipzig (EZB), Open Academic Journals Index (OAJI), Scientific Indexing Service (SIS), International Institute of Organized Research (I2OR) database, Pak Academic Search WZB, WorldCat, EconBiz.

Editorial Office:

Scientific club «SOPHUS», Ukraine, 46027, Ternopil, box 553. tel. +38 (098) 787-81-47.

E-mail: ijournal.ed@gmail.com. web: www.ed.pdatu.edu.ua

Responsibility for originality (plagiarism) the text of the article, the accuracy of facts, quotations, statistics, proper names, place names and other information, as well as the fact that the materials do not contain data that can't be open publication are the authors of scientific papers. The opinions of the authors of publications may not coincide the views of the editorial board of the collection. Reprint and translation of articles is allowed on the written consent with the editorial office and the author.

© Lviv University of Trade and Economics,
State University in Podilya,
Scientific Club «SOPHUS», 2021
© The Economic Discourse, 2021

З М І С Т

Економіка

Вербіцька Інеса ІНСТРУМЕНТИ БЮДЖЕТНО-ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ	7-13
Заїнчковський Анатолій, Кривун Михайло ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	14-27
Ільїн Валерій, Рогозний Сергій, Ільїна Олена УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРЕНДНИХ ВІДНОСИН ПРИ ФОРМУВАННІ ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	28-37
Левандівський Омелян, Свиноус Іван, Радько Віталій, Сало Інна ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ФІНАНСОВО-ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ	38-47
Сірий Євген ДЕРЖАВНА ДОПОМОГА У РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА САМОЗАЙНЯТОСТІ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ	48-56
Стельмах Наталія МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	57-63
Томашук Інна, Томашук Ірина ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	64-78
Хохуляк Олександра КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	79-86
Чорнодід Ігор, Шолудченко Сергій ВЗАЄМОДІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ ТА РИНКУ ПРАЦІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	87-95
Ярмоленко Юлія, Іващенко Тетяна, Гуляєва Людмила, Мацьоха Тетяна ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ КАТЕГОРІЙ РИНКУ ПРАЦІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ	96-103
Фінанси, банківська справа та страхування	
Герасименко Тамара, Бачинський Василь, Редченко Костянтин АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПОНЕНТИ «ЗВІТУ ПРО УПРАВЛІННЯ» СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ	104-114
Красностановна Наталія СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ	115-127
Роганова Ганна КОЕФІЦІЄНТНИЙ АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА	128-138
Менеджмент	
Колесніков Андрій, Біловус Леся ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ПОСЛУГ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	139-146
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Корінець Роман, Польова Олена, Рудич Оксана, Бачинський Роман ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	147-157
Відомості про авторів	158-161

C O N T E N T

Economics

Inesa Verbitska TOOLS OF BUDGET AND TAX REGULATION OF THE ECONOMY	7-13
Anatoly Zainchkovsky, Mikhail Krivun TRENDS OF FUNCTIONING AND DEVELOPMENT OF DAIRY INDUSTRIES OF UKRAINE	14-27
Valerii Ilin, Serhii Rohoznyi, Olena Iliina IMPROVING THE FUNCTION OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT OF LEASE RELATIONS IN TECHNICAL SUPPORT FOR AN AGRICULTURAL ENTERPRISE	28-37
Omelian Levandivskiy, Ivan Svytnous, Vitalii Radko, Inna Salo THEORETICAL APPROACHES TO DETERMINATION OF VALUE ADDED AT AGRICULTURAL ENTERPRISES: FINANCIAL AND ACCOUNTING ASPECT	38-47
Evgen Siriy STATE AID IN THE DEVELOPMENT OF YOUTH ENTREPRENEURSHIP AND SELF-EMPLOYMENT: THE REALITIES OF TODAY	48-56
Nataliia Stelmakh METHODICAL PROVISION OF FORENSIC ACCOUNTING EXPERTISE IN AGRICULTURE: STATE AND PROSPECTS	57-63
Inna Tomashuk, Iryna Tomashuk THEORETICAL AND ORGANIZATIONAL ASPECTS OF THE MECHANISM OF LENDING TO AGRICULTURAL ENTERPRISES	64-78
Oleksandra Khokhulyak CONCEPTUAL BASES OF STRATEGIC PLANNING OF DEVELOPMENT OF UNITED TERRITORIAL COMMUNITIES	79-86
Igor Chornodid, Sergey Sholudchenko INTERACTION OF THE EDUCATION SYSTEM AND THE LABOUR MARKET: PROBLEMS AND PROSPECTS	87-95
Iuliia Yarmolenko, Tetiana Ivashchenko, Liudmyla Huliaieva, Tetiana Matsokha HUMAN CAPITAL IN THE SYSTEM OF ECONOMIC CATEGORIES CONCERNING THE LABOUR MARKET: THEORETICAL ASPECTS	96-103
Finance, banking and insurance	
Tamara Gerasymenko, Vasyl Bachynskiy, Konstiantyn Redchenko ANALYSIS AS A TOOL FOR FORMING THE ECONOMIC COMPONENT OF THE INSURANCE COMPANY'S «MANAGEMENT REPORT»	104-114
Nataliia Krasnostanova MODERN TECHNOLOGIES AND TOOLS OF STRATEGIC ANALYSIS	115-127
Hanna Rohanova COEFFICIENT ANALYSIS OF CASH FLOWS OF THE ENTERPRISE	128-138
Management	
Andrii Kolesnikov, Lesia Bilovus DIGITALIZATION OF PUBLIC SERVICES: TRENDS AND PROSPECTS	139-146
Entrepreneurship, trade and exchange activities	
Roman Korinets, Olena Polova, Oksana Rudych, Roman Bachynskiy INFORMATION AND CONSULTANCY SUPPORT FOR THE FUNCTIONING OF SMALL AND MEDIUM- SIZED AGRICULTURAL ENTERPRISES	147-157
Information about the authors	158-161

ПІДПРИЄМНИЦТВО,
ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ

ENTREPRENEURSHIP,
TRADE AND EXCHANGE
ACTIVITIES

Корінець Роман, Польова Олена, Рудич Оксана, Бачинський Роман. Інформаційно-консультаційне забезпечення функціонування малих та середніх сільськогосподарських підприємств. *Економічний дискурс*. 2021. Випуск 3-4. С. 147-157.

DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2021-2-15>

УДК 004.738.5:631.115.11/13
JEL Classification L86, P13, Q12

Корінець Роман

к.е.н., директор

Всеукраїнська громадська організація «Національної асоціація
сільськогосподарських дорадчих служб України»

м. Київ, Україна

E-mail: rkorinets@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4243-6745

Польова Олена

доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри аналізу та аудиту

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця, Україна

E-mail: olena_polova@i.ua

ORCID: 0000-0002-7120-7944

Рудич Оксана

к.е.н., доцент

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти

м. Біла Церква, Україна

E-mail: 8282@ukr.net

ORCID: 0000-0002-4594-2590

Бачинський Роман

аспірант

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

E-mail: roman.bachynskiy@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7456-586X

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

Анотація

Вступ. Сільськогосподарські мікро-, малі та середні підприємства обмежені у доступі до кращих сучасних агропрактик через наявність як об'єктивних, так і суб'єктивних чинників. Через відсутність єдиної інформаційної системи збору, систематизації і розповсюдження інформації про кращі сучасні агропрактики, вони практично невідомі широкому загалу мікро-, малих та середніх сільськогосподарських підприємств, мало використовуються у їхній діяльності.

Методи. Для реалізації поставлених завдань застосовувались такі методи: діалектичний, абстрактно-логічний і системного аналізу (теоретичне узагальнення і систематизація результатів досліджень, формування висновків); графічний; монографічний, індикаторний, методи експертної оцінки та рангової кореляції, SWOT-аналіз; синтезу (розробка концептуальних та організаційних засад побудови інформаційно-консультаційного забезпечення) та інші загальноприйняті методи економічного дослідження.

Результати. Онлайн-ресурсний центр «Кращі агропрактики «фермер-фермеру» має на меті забезпечити агро ММСП практичними знаннями та показовою базою про сучасні аграрні технології в Україні та світі, які можна впровадити в плодощовочевому секторі, секторі тваринництва, аквакультури, птахівництва (окрім курей), кондитерської та крафтової продукції. Такий ресурс має стати комунікаційною платформою, у першу чергу, між тими, хто впроваджує сучасні підходи та технології, та їхніми потенційними послідовниками. Зокрема, в процесі проведеного дослідження було здійснено економічне обґрунтування доцільності функціонування вищезазначеного онлайн-ресурсу та оцінено його вплив на ефективність функціонування малих та середніх сільськогосподарських підприємств.

Перспективи. Використовуючи онлайн-платформу в якості комунікатора, планується забезпечити постійний та ефективний зв'язок між сільськогосподарськими товаровиробниками, науковцями, освітянами та дорадниками.

Подальший розвиток онлайн-платформи буде передбачати оцінку ефективності її діяльності по таких напрямках, як: аутсорсинг, рекламна діяльність, а також просвітництво. Важливим напрямом досліджень є розробка на базі ресурсного центру «Кращі агропрактики» аналітичної бази даних, що охоплює процес виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції, а також створення торгової площадки, що забезпечить мінімізацію трансакційних витрат.

Ключові слова: сільськогосподарські підприємства, онлайн-платформа, дорадництво, інформаційний ресурс, сільськогосподарські товаровиробники.

Вступ.

Сільськогосподарські мікро-, малі та середні підприємства обмежені у доступі до кращих сучасних агропрактик через наявність як об'єктивних, так і суб'єктивних чинників.

В Україні поки що лише невелика їх кількість може похвалитися сучасними практиками ведення власного господарства. Проте, потенціал мікро-, малих та середніх господарств корпоративного сектору аграрної економіки в Україні дозволяє з впевненістю сказати, що при наявності доступу до потрібної інформації, напрацювань та встановлення тісних зв'язків між ними, кардинально зміниться ситуація, навіть у короткостроковій перспективі. Як наслідок, підвищиться ефективність діяльності мікро-, малих та середніх сільськогосподарських підприємств, підвищиться рівень життя сільського населення, зростуть доходи місцевих бюджетів, що позитивно вплине на загальний стан сільських громад та сільських територій.

Широкий попит на сучасні агропрактики сприятиме встановленню тісних зв'язків між науковцями, проектувальниками та малими, середніми суб'єктами підприємницької діяльності в сфері агробізнесу, стимулюватиме розвиток аграрної науки.

Через відсутність єдиної інформаційної системи збору, систематизації і розповсюдження інформації про кращі сучасні агропрактики, вони практично не відомі широкому загалу мікро-, малих та середніх сільськогосподарських підприємств, мало використовуються у їхній діяльності. Насамперед, йдеться про онлайн-сервіси, що є важливою складовою в управлінні агропідприємством на різних рівнях менеджменту: від агронома та інженера до власника господарства. Але щоб такі сервіси дійсно допомагали в прийнятті управлінських рішень, вони мають містити актуальні і достовірні дані. За експертними оцінками, з близько 40000 фермерських господарств передові технології на постійній основі застосовують не більше 10%.

Ще небагато малих та середніх суб'єктів господарювання в сфері агробізнесу розуміє

важливість екологічно чистих та ресурсощадних технологій, хоча світовим трендом є ведення виробництва з мінімізацією впливу на навколишнє середовище. Вивчення та розповсюдження кращих екологічно безпечних практик аграрних сільськогосподарських підприємств забезпечить збереження біологічного розмаїття та сповільнить негативні наслідки зміни клімату.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Питанням інформаційного забезпечення сільськогосподарських підприємств присвячені наукові праці провідних вітчизняних учених: І. М. Криворучка, М. Ф. Кропивка, П. Т. Саблука, В. Ф. Ситника, Б. К. Скирти, О. В. Ульяновченка, Р. М. Шмідта та ін. Однак дослідження, які здійснювали вітчизняні та зарубіжні вчені, не торкалися детального аналізу інформаційного забезпечення управління мікро- та малими сільськогосподарськими підприємствами.

Мета.

Метою статті є розробка практичних рекомендацій щодо формування інформаційно-консультаційного забезпечення функціонування малих та середніх сільськогосподарських підприємств.

Методологія дослідження.

Для реалізації поставлених завдань застосовувались такі методи: діалектичний, абстрактно-логічний і системного аналізу (теоретичне узагальнення і систематизація результатів досліджень, формування висновків); графічний; монографічний, індикаторний, методи експертної оцінки та рангової кореляції, SWOT-аналіз; синтезу (розробка концептуальних та організаційних засад побудови інформаційно-консультаційного забезпечення) та інші загальноприйняті методи економічного дослідження.

Результати.

Зважаючи на Європейський Зелений курс, українським мікро-, малим та середнім сільськогосподарським підприємствам слід розпочати переорієнтацію на екологічно-чисте агропродовольче виробництво та розвиток розумного землеробства, що дозволить досягти відповідності української сільськогосподарської продукції екологічним вимогам ЄС. Як наслідок, український традиційний експорт матиме попит на ринку ЄС.

Тобто, зовнішнє середовище є сприятливим для створення інформаційного ресурсу по галузевому принципу, що дозволить сконцентрувати в одному місці інформацію про кращі сучасні агропрактики та забезпечить доступ до них для сільськогосподарських виробників, зокрема, через канали поширення інформації у системі сільськогосподарського дорадництва [1].

В основі бізнес-моделі онлайн-ресурсу «Кращі агропрактики» – його інтеграція у сільськогосподарську дорадчу діяльність.

Бізнес-модель складається із основних трьох його складових: організаційної, технологічної та маркетингової (рис. 1).

Так, організаційна модель складається із двох складових, що відображає організацію діяльності онлайн-платформи як бізнес-структуру: технічна підсистема, яка передбачає організацію технічного персоналу щодо забезпечення безперебійного функціонування технічних засобів, сайтів тощо, а також діяльності допоміжного персоналу (бухгалтери, тощо), що забезпечить ефективність онлайн-платформи.

Підсистема аграрної експертизи передбачає здійснення процесу накопичення, оцінки та експертизи інноваційних продуктів, які застосовуються в практичній діяльності мікро, малих та середніх сільськогосподарських підприємств.

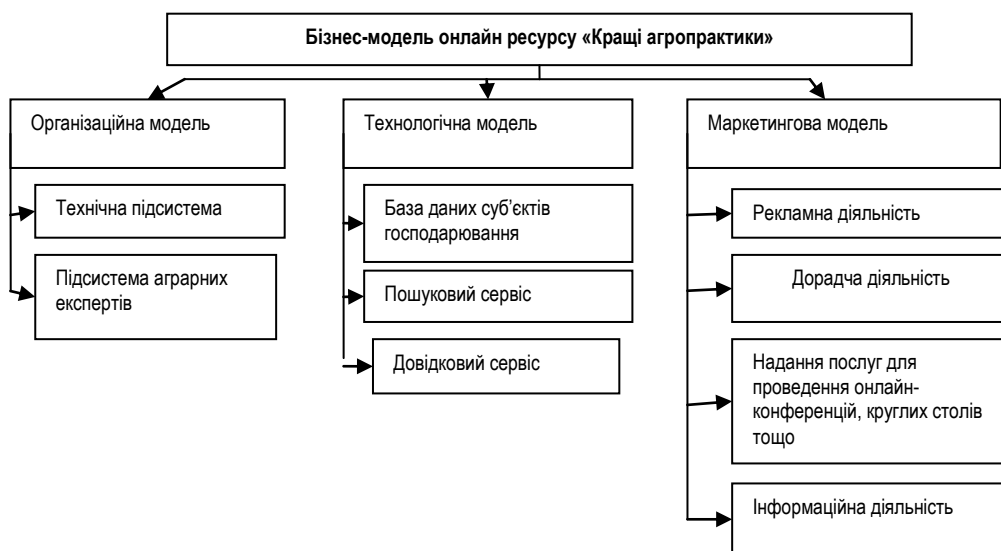

Рис. 1. Складові бізнес-моделі онлайн ресурсу «Кращі агропрактики»*

*Джерело: власна розробка авторів.

Демонстрація технологічних новацій буде супроводжуватися коментарями власників та спеціалістів сільськогосподарських підприємств, які їх використовують. В процесі діяльності онлайн-платформи «Кращі агропрактики для ММСП» будуть залученні фахівці із земельного, цивільного, трудового права, ведення бухгалтерського обліку та складання податкової звітності, а також технологи для надання консультацій щодо ведення виробничо-господарської діяльності малих та середніх суб'єктів в сфері агробізнесу.

Також на онлайн-платформі «Кращі агропрактики для ММСП» буде розміщена довідкова інформація, що дозволить потенційним споживачам інноваційних продуктів здійснювати очікуваний розрахунок економічної ефективності виробничо-господарської діяльності від запровадження новацій. Саме ці вищезазначені специфічні риси вирізняють її від інших подібних онлайн-платформ.

Технологічна модель онлайн-платформи «Кращі агропрактики» включає в себе базу даних та пошукові і довідкові сервіси, що забезпечать ефективний доступ до інформаційних ресурсів. На безоплатній основі учасникам онлайн-платформи буде надаватись доступ до розширеного каталогу виробників і постачальників, забезпечується вихід на велику цільову аудиторію для просування своєї продукції і послуг, пошуку нових партнерів і ринків збуту за допомогою спілкування з іншими користувачами онлайн-майданчиків і проведення відео-конференцій, круглих столів, вебінарів в режимі реального часу. Можливості онлайн-платформи дозволять аграріям вже сьогодні вибудувати ефективну виробничу та маркетингову стратегію на перспективу.

Для того, щоб сервіси дійсно допомагали в прийнятті тих чи інших управлінських рішень, вони повинні містити актуальні і достовірні дані. Тому, передбачається постійне оновлення ресурсу.

Створення інформаційного ресурсу по галузевому принципу дозволить сконцентрувати в одному місці інформацію про кращі сучасні агропрактики та забезпечить доступ до них для кінцевих споживачів – сільськогосподарських товаровиробників, використовуючи наявні канали поширення інформації у системі сільськогосподарського дорадництва.

Маркетингова модель буде передбачати реалізацію заходів, спрямованих на здійснення госпрозрахункової діяльності. Від моменту запровадження діяльності онлайн-платформа «Кращі агропрактики для ММСП» буде використовувати в своїй діяльності принципи господарського розрахунку, що передбачають забезпечення отримання доходів, в першу чергу, від реклами

виробників вхідних матеріальних ресурсів для виробництва сільськогосподарської продукції, а також від переробників сільськогосподарської продукції. Крім, того пропонується розміщувати рекламу суб'єктів підприємницької діяльності, які працюють на ринку консультативних послуг, інформаційної діяльності, проведення на платній основі проведення онлайн-конференцій, круглих столів тощо.

Онлайн-ресурс «Кращі агропрактики» складається із двох основних структур, які відображають їхню діяльність: технологічної та організаційної (рис. 2).

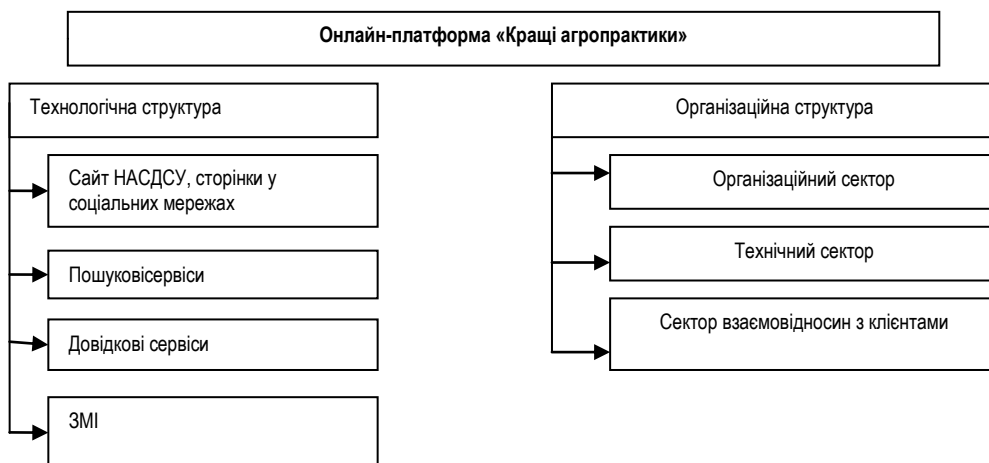

Рис.2. Технологічна та організаційна структура онлайн-платформи «Кращі агропрактики»*

*Джерело: власна розробка авторів.

Технологічна структура представлена спеціалізованим Youtube-каналом «Кращі агропрактики», Telegram-каналом «Кращі агропрактики», Facebook-сторінкою «Кращі агропрактики», де в режимі онлайн здійснюватиметься оперативна комунікація між фермерами щодо застосування кращих агропрактик. Цей спосіб взаємовідносин будуть використовувати менеджмент та власники мікро, малих та середніх сільськогосподарських підприємств, які володіють певними навичками щодо використання соціальних мереж та при наявності відповідного технічного обладнання [2].

З метою просування кращих агропрактик буде здійснювати випуск офлайн-біюлетенів «Кращі агропрактики «фермер фермеру».

Також на онлайн-платформі буде створено архів інноваційних розробок і відповідні довідкові та пошукові сервіси, що дадуть можливість здійснювати пошук відповідної інформації, яка буде корисною для споживача – сільськогосподарського підприємства.

Організаційний структура включає наступні сектори:

1. Організаційний сектор – це адміністративний та допоміжний персонал (бухгалтери тощо);
2. Технічний сектор – технічні працівники, які здійснюють обслуговування обладнання, технічний супровід виготовлення промороликів та їх розміщення на сайтах, ютуб-каналі та на інших носіях інформації. Також вони залучаються до технічного забезпечення організації онлайн-конференцій, круглих столів тощо.

3. Сектор взаємовідносин з клієнтами – основний його напрямок діяльності – це встановлення комунікацій з сільськогосподарськими підприємствами–споживачами та носіями агроінновацій. У вищезазначеному секторі задіяні агроексперти, які мають відповідний досвід практичної діяльності в сільськогосподарських підприємствах, асоціації сільськогосподарських дорадчих служб, а також мають відповідну теоретичну підготовку. Вони будуть залучатися поряд з власниками сільськогосподарських підприємств–носіями агроінновацій здійснювати оцінку

економічної ефективності інноваційних розробок тощо.

Стосунки з клієнтами–продуцентами, поширювачами та впроваджувачами агропрактик – будуть вибудовуватися у парадигмі «win-win».

Для кожної групи клієнтів будуть розроблені пакети дій щодо спільної діяльності і спільного використання ресурсу для надання платних послуг.

Планується регулярне проведення досліджень споживчих уподобань клієнтів-партнерів, обговорення їх результатів з ними для підвищення ефективності діяльності онлайн ресурсу.

Така парадигма дозволить якнайкраще інтегрувати клієнтів в систему онлайн ресурсу і перетворити їх на партнерів.

Існують різні групи клієнтів з різними звичними для них каналами отримання інформації. Тому планується диверсифікувати канали донесення інформації до клієнтів. З часом вдасться виокремити найбільш ефективні із них.

Основні способи взаємовідносин з потенційними клієнтами будуть здійснюватися через такі канали:

Online. Здійснення взаємовідносин з потенційними клієнтами шляхом створення тематичних груп.

Offline. За умови скасування обмежень, пов'язаних із епідемією COVID, будуть проводитися публічні заходи.

Власні ЗМІ. З метою просування кращих агропрактик буде здійснюватись випуск офлайн-біюлетенів «Кращі агропрактики «фермер фермеру».

Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України (НАСДСУ) у співпраці з Асоціацією фермерів і землевласників України (АФЗУ) видає біюлетень «Поради від Доради», у вигляді вставки до газети «Фермер України», що охоплює цільову аудиторію і тираж її складає 10000 примірників.

НАСДСУ також має власну Інтернет-сторінку, сторінку у FB, Youtube, а також окрему фейсбук-сторінку, Youtube та Telegram-канали онлайн-платформи BestAgro.

Інші ЗМІ. Буде сформовано, зокрема через Спілку аграрних журналістів, пул ЗМІ – партнерів онлайн ресурсу. Проведення прес-турів, прес-конференцій, брифінгів, поширення через ЗМІ інформації про заходи ресурсу, кращі агропрактики також у планах діяльності.

НАСДСУ реалізує проект «Українська мережа демонстраційних ферм «Демо-фермер» (УМДФ). Мета проекту – створення в Україні інституту демонстраційних ферм як елементу системи сільськогосподарського дорадництва, їхня інституалізація, мережування та інтеграція у європейську екосистему демо-ферм як елементу системи передачі знань та інновацій.

Демонстраційні ферми є також носіями кращих практик. Але це тільки невелика частина таких носіїв, оскільки далеко не всі із них готові до демонстраційної діяльності в силу різних обставин [3]. Водночас, володіючи сучасними кращими агропрактиками, у майбутньому частина з них може бути долучена до Української мережі демонстраційних ферм. Для цього необхідно спершу виявити носіїв кращих практик.

У рамках проекту «УМДФ» створюється ГІС-платформа з інформацією про членів такої мережі. Планується на цій платформі розмістити інформацію про носіїв сучасних кращих агропрактик. Це дозволить інформувати широке коло ММСП про такі практики, розпочати спілкування між їх носіями та потенційними впроваджувачами (послідовниками) без посередників.

Інтеграція онлайн-ресурсу «Кращі агропрактики» та УМДФ дозволить сформувати більш цілісну систему управління знаннями в середовищі аграрних ММСП, коли фермери навчаються безпосередньо один у одного як у процесі участі у демонстраційних показах, організованих, як правило, дорадчими службами, так і в процесі прямого спілкування, ними ж і організованого завдяки отриманій інформації про існуючі сучасні агропрактики та їх носіїв на ГІС-платформі (рис.3).

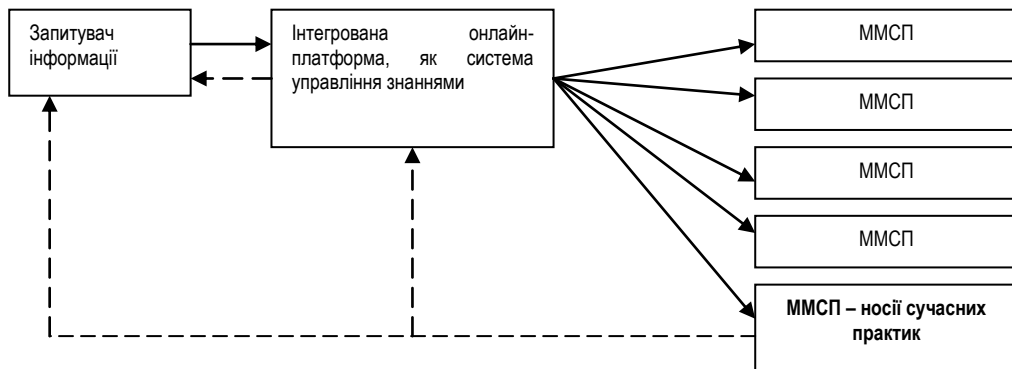

Рис. 3. Інтегрована онлайн-платформа («фермер-фермеру» – фермерська самодопомога)*

*Джерело: власна розробка авторів.

Модель використання спільних знань використана у проєкті «УМДФ». У цьому ж проєкті в результаті інтеграції її функції будуть суттєво розширені за рахунок залучення ширшого кола ММСП.

Інтегрована онлайн-платформа («фермер-фермеру» – фермерська самодопомога) може також допомогти у пошуку необхідної інформації. Наприклад, якщо у одного із ММСП виникла потреба у інформації і він її не знайшов на Платформі, то запит на таку інформацію надходить до платформи і далі розсилається усім його членам (телефон та/або електронна пошта тощо).

Учасник Платформи, котрий є носієм необхідних знань та досвіду, надсилає відповідь на запит до системи управління знаннями. Тут інформація фільтрується, упорядковується, класифікується і розміщається у базу даних із загальним доступом. А також може надсилатися вже в обробленому вигляді запитувачу інформації, таким чином формуючи у ММСП культуру роботи з інформацією. Також повідомлення від носія знань та досвіду надсилається й до запитувача інформації, якою він може скористатися негайно в режимі реального часу до її обробки у системі управління знаннями.

На наш погляд, дуже важливо стимулювати участь ММСП у роботі системи «фермерська самодопомога» і матеріальними, і моральними стимулами. Так, наприклад, конкурс на кращу практику, кращого практика, конкурс на кращого консультанта, конкурс успішних історій завдяки системі «фермерська самодопомога» можуть потребувати мінімальних фінансових затрат, але моральний і матеріальний результат може бути значно більшим за такі затрати.

Такі відносно нескладні системи виконують декілька функцій: задовольняють потреби ММСП у знаннях; сприяють формуванню в ММСП інформаційної культури; сприяють налагодженню комунікацій між ММСП та їхньому кооперуванню не тільки у сфері обміну знаннями та досвідом; допомагають сформувати команди експертів із носіїв кращих практик у окремих сферах знань; допомагають виявляти лідерів з впровадження сучасних методів ведення господарства; економлять ресурси членів кооперативу, підвищують ефективність їхньої діяльності [4].

Використання ГІС платформи дозволяє також більш ефективно використовувати географічний фактор: зацікавлена особа бачить на карті, де знаходиться найближчий носій потрібної йому агропрактики, що дозволяє зекономити йому частину ресурсів [5].

Створення єдиного інформаційного ресурсу «Кращі агропрактики» дозволить сформувати єдине інформаційне середовище поширення знань про передовий досвід провідних сільськогосподарських підприємств та розробки науково-дослідних установ, вищих навчальних закладів аграрного профілю, закладів професійної освіти.

Такий інформаційний ресурс стане ключовою ланкою комплексної системи освоєння інновацій в аграрному секторі, зокрема, для ММСП, суб'єктів дорадництва.

В основі стійкості моделі онлайн-ресурсу – запропонований підхід: об'єднання зусиль діючих ММСП, що використовують сучасні агропрактики, науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів аграрного профілю (розробників інновацій), сільськогосподарських дорадчих служб та інших партнерських організацій в єдиний процес – від визначення потреби в інновації до її практичного освоєння [6].

Таке об'єднання дозволить досягти синергетичного ефекту: отримати широку клієнтську базу та канали збуту товарів, робіт та послуг усім учасникам об'єднання, а їх споживачам – вчасну, достовірну, якісну інформацію за конкретними цінами.

SWOT-аналіз бізнес-моделі онлайн ресурсу «Кращі агропрактики» дозволяє в комплексі оцінити її сильні й слабкі сторони, а також можливості й загрози, що впливають на неї (табл. 1).

Таблиця 1. SWOT-аналіз бізнес-моделі онлайн ресурсу «Кращі агропрактики»*

СИЛЬНІ СТОРОНИ	МОЖЛИВОСТІ
<ul style="list-style-type: none"> • Актуальність теми для ММСП • Велика клієнтська та партнерська база • Інституціалізованість дорадництва • Досвід НАСДСУ • Донорська підтримка 	<ul style="list-style-type: none"> • Зростання попиту на сільськогосподарську продукцію • Зростання зацікавленості інноваціями ММСП • Зростання зацікавленості дорадчими послугами серед суб'єктів ММСП • Зростання доходів ММСП • Недостатньо онлайн ресурсів, зорієнтованих на ММСП • Можливість залучення проєктів міжнародної технічної допомоги • Можливість розширення переліку соціально спрямованих дорадчих послуг
СЛАБКІ СТОРОНИ	ЗАГРОЗИ
<ul style="list-style-type: none"> • Новизна ідеї • Ціна послуг • Недостатньо кваліфікований персонал для продаж послуг • Слабкі техніки продаж таких послуг • Нестабільність джерел доходів 	<ul style="list-style-type: none"> • Невисока популярність ІТ-технологій серед значної частини ММСП • Неготовність частини ММСП платити за дорадчі послуги • Нестабільність державної підтримки дорадчої діяльності • Проблеми з якістю дорадчих послуг

*Джерело: власна розробка авторів.

Оцінка критеріїв SWOT-аналізу бізнес-моделі онлайн ресурсу «Кращі агропрактики» дає підстави сподіватися на її успішну реалізацію.

Через відсутність єдиної інформаційної системи збору, систематизації і розповсюдження інформації про кращі сучасні агропрактики, вони практично не відомі широкому загалу ММСП, мало використовуються у їхній виробничій діяльності [7]. Слід також зазначити, що в Україні все ще невелика кількість ММСП розуміє важливість використання екологічно чистих та ресурсоощадних технологій. Світовими та європейськими трендами зараз є ведення агровиробництва з мінімізацією впливу на навколишнє середовище [8]. Вивчення та розповсюдження кращих екологічно безпечних практик аграрних ММСП забезпечить збереження біологічного розмаїття та сповільнить негативні наслідки зміни клімату.

Висновки і перспективи.

Онлайнвий ресурсний центр «Кращі агропрактики «фермер-фермеру» має на меті забезпечити агро ММСП практичними знаннями та показовою базою про сучасні аграрні технології в Україні та світі, які можна впровадити в плодоовочевому секторі, секторі тваринництва, аквакультури, птахівництва (окрім курей), кондитерської та крафтової продукції. Такий ресурс має стати комунікаційною платформою, у першу чергу, між тими, хто впроваджує сучасні підходи та технології, та їхніми потенційними послідовниками.

Зважаючи на те, що ключовими бенефіціарами ресурсного центру є суб'єкти підприємницької діяльності, очевидною є ідея перетворення центру у суб'єкт підприємницької

діяльності, який надає послуги як таким суб'єктам, так і органам влади, органам місцевого самоврядування для успішного впровадження аграрної політики, розвитку сільського підприємництва.

Таким чином, ресурсний центр «Кращі агропрактики «фермер-фермеру» допоможе вирішувати проблеми та завдання не тільки продуцентів, поширювачів та впроваджувачів агроінновацій, кращих агропрактик, а й органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Послуги, які будуть надаватися через онлайн-платформу «Кращі агропрактики для ММСП», зможуть забезпечити поширення інноваційних технологій, які мають практичне застосування в середовищі малих та середніх суб'єктів підприємницької діяльності в сфері агробізнесу.

Використовуючи онлайн-платформу в якості комунікатора, планується забезпечити постійний та ефективний зв'язок між сільськогосподарськими товаровиробниками, науковцями, освітянами та дорадниками.

Створення інформаційного ресурсу по галузевому принципу дозволить сконцентрувати в одному місці інформацію про кращі сучасні агропрактики та забезпечити доступ до них для кінцевих споживачів – сільськогосподарських товаровиробників, використовуючи наявні канали поширення інформації у системі сільськогосподарського дорадництва.

Подальший розвиток діяльності онлайн-платформи буде передбачати оцінку ефективності її діяльності по таких напрямках, як: аутсорсинг, рекламна діяльність, а також просвітництво. Важливим напрямом досліджень є розробка на базі ресурсного центру «Кращі агропрактики» аналітичної бази даних, що охоплює процес виробництва та реалізації сільськогосподарської продукції, а також створення торгової площадки, що забезпечить мінімізацію трансакційних витрат.

Список використаних джерел

1. Мазуренко О. В. Інформаційно-консультаційне забезпечення управління стійким розвитком аграрного сектору економіки. *Облік і фінанси*. 2013. №1. С. 130-136.
2. Рибак Л. Х. Інформаційно-консультаційне забезпечення розвитку малих підприємств. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер.: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2013. Вип. 181(2). С. 278-282.
3. Петруха С., Петруха Н., Куницький К. Інформаційно-консультаційне забезпечення розвитку аграрного сектору: зарубіжний досвід, рекомендації для України. *Економіст*. 2015. №2. С. 36-41.
4. Янковська О. І., Мартинов С. В. Інформаційно-консультаційне забезпечення інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2012. №46. С. 161-164.
5. Кудінова І. П. Інформаційно-консультаційне забезпечення аграрного сектору України. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2015. №1-2. С. 84-88.
6. Сирцева С. В. Інформаційно-консультаційне обслуговування як фактор забезпечення інноваційного розвитку аграрного сектора економіки. *Молодий вчений*. 2015. №2 (6). С. 1378-1381.
7. Свиноус І. В., Гура А. М. Формування інформаційно-консультативного забезпечення функціонування суб'єктів аграрного ринку. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2017. №1-2. С. 269-275.
8. Skrynyuk A. V., Talavyria M. P., Sayapin S. P. Information economy as a factor of rural development. *Bioeconomics and agrarian business*. 2019. Vol. 10. №2. P. 111-123.

Статтю отримано: 16.09.2021 / Рецензування 30.10.2021 / Прийнято до друку: 30.12.2021

Roman Korinets

Ph.D. (in Economics), Director

All-Ukrainian public organization «National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine»
Kyiv, Ukraine

E-mail: rkorinets@gmail.com

ORCID: 0000-0003-4243-6745

Olena Polova

Doctor of Economics, Associate Professor, Head of the Department
Department of Analysis and Audit
Vinnytsia National Agrarian University
Vinnytsia, Ukraine

E-mail: olena_polova@i.ua

ORCID: 0000-0002-7120-7944

Oksana Rudych

Ph.D. (in Economics), Associate Professor
Bila Tserkva National Agrarian University
Bila Tserkva, Ukraine

E-mail: 8282@ukr.net

ORCID: 0000-0002-4594-2590

Roman Bachynskyi

Postgraduate Student
Bila Tserkva National Agrarian University
Bila Tserkva, Ukraine

E-mail: roman.bachynskyi@gmail.com

ORCID: 0000-0002-7456-586X

INFORMATION AND CONSULTANCY SUPPORT FOR THE FUNCTIONING OF SMALL AND MEDIUM-SIZED AGRICULTURAL ENTERPRISES

Abstract

Introduction. Agricultural micro, small and medium-sized enterprises are limited in their access to the best modern agricultural practices due to both objective and subjective factors. Due to the lack of a single information system for collecting, systematizing and disseminating information on the best modern agricultural practices, they are virtually unknown to the general public of micro, small and medium-sized agricultural enterprises, little used in their activities.

Methods. The following methods were used to implement the tasks: dialectical, abstract and logical and systems analysis (theoretical generalization and systematization of research results, formation of conclusions); graphic; monographic, indicator, methods of expert evaluation and rank correlation, SWOT-analysis; synthesis (development of conceptual and organizational principles of construction of information and consulting support) and other generally accepted methods of economic research.

Results. The online resource center "Best farming practices "farmer to farmer" aims to provide agricultural SMEs with practical knowledge and demonstration base of modern agricultural technologies in Ukraine and the world, which can be implemented in the fruit and vegetable sector, livestock, aquaculture, poultry (except chickens), confectionery and craft products. Such resource should become a communication platform, first of all, between those who implement modern approaches and technologies and their potential followers. In particular, in the course of the study, the feasibility study of the above-mentioned online resource was economically substantiated and its impact on the efficiency of small and medium-sized agricultural enterprises was assessed.

Discussion. Using the online platform as a communicator, it is planned to ensure constant and effective communication between agricultural producers, scientists, educators and advisors.

Further development of the online platform will include evaluation of the effectiveness of its activities in such areas as outsourcing, advertising, and education. An important area of research is the development of an analytical database based on the resource center "Best Agricultural Practice", covering the process of production and sale of agricultural products, as well as the creation of a trading platform that will minimize transaction costs.

Keywords: agricultural enterprises, online platform, advisory, information resource, agricultural producers.

References

1. Mazurenko, O.V. (2013). Informatsiino-konsultatsiine zabezpechennia upravlinnia stiikym rozvytkom ahrarnoho sektoru ekonomiky [Information and consulting support of sustainable development management of the agricultural sector of the economy]. *Oblik i finansy* [Accounting and Finance], 1, 130–136. [in Ukr.].
2. Rybak, L.Kh. (2013). Informatsiino-konsultatsiine zabezpechennia rozvytku malykh pidpriemstv

[Information and consulting support for the development of small enterprises]. *Naukovi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Seriya: Ekonomika, ahraryni menedzhment, biznes* [Scientific Bulletin of National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. Series: Economics, Agrarian Management, Business], 181 (2), 278–282. [in Ukr.].

3. Petrukha, S., Petrukha, N., & Kuniyskiy, K. (2015). Informatsiino-konsultatsiine zabezpechennia rozvytku ahrarynoho sektoru: zarubizhnyi dosvid, rekomendatsii dlia Ukrainy [Information and consulting support of agricultural sector development: foreign experience, recommendations for Ukraine]. *Ekonomist* [Economist], 2, 36–41. [in Ukr.].

4. Iankovska, O.I., & Martynov, S.V. (2012). Informatsiino-konsultatsiine zabezpechennia innovatsiinoi diialnosti silskohospodarskykh pidpriemstv [Information and consulting support of innovative activity of agricultural enterprises]. *Naukovi pratsi Natsionalnoho universytetu kharchovykh tekhnolohii* [Scientific Works of the National University of Food Technologies], 46, 161–164. [in Ukr.].

5. Kudinova, I. P. (2015). Informatsiino-konsultatsiine zabezpechennia ahrarynoho sektoru Ukrainy [Information and consulting support of the agricultural sector of Ukraine]. *Visnyk Akademii pratsi i sotsialnykh vidnosyn Federatsii profspilok Ukrainy* [Bulletin of the Academy of Labor and Social Relations of the Federation of Trade Unions of Ukraine], 1-2, 84–88. [in Ukr.].

6. Syrtseva, S.V. (2015). Informatsiino-konsultatsiine obsluhovuvannia yak faktor zabezpechennia innovatsiinoho rozvytku ahrarynoho sektora ekonomiky [Information and consulting services as a factor in ensuring the innovative development of the agricultural sector of the economy]. *Molodyi vchenyi* [Young scientist], 2 (6), 1378–1381. [in Ukr.].

7. Svyynous, I.V., & Hura, A.M. (2017). Formuvannia informatsiino-konsultatyvnoho zabezpechennia funktsionuvannia subiektiv ahrarynoho rynku [Formation of information and advisory support for the functioning of agricultural market entities]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu (ekonomichni nauky)* [Collection of Scientific Works of Tavriya State Agrotechnological University (Economic Sciences)], 1-2, 269–275. [in Ukr.].

8. Skrypnyk, A.V., Talavyria, M.P., & Sayapin, S.P. (2019). Information economy as a factor of rural development. *Bioeconomics and agrarian business*, 10, 2, 111-123.

Received: 09.16.2021 / Review 10.30.2021 / Accepted 12.30.2021

Відомості про авторів

Бачинський Василь, к.е.н., професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів, Україна, **E-mail:** bachinvi@meta.ua, **ORCID:** 0000-0001-5071-9038

Бачинський Роман, аспірант, Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна, **E-mail:** roman.bachynskiy@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-7456-586X

Біловус Леся, д.і.н., к.філол.н., професор кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна, **E-mail:** Lesya_Bilovus@i.ua, **ORCID:** 0000-0003-4882-4511

Вербіцька Інеса, к. е. н., доцент, доцент кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу, Західноукраїнський національний університет, м. Чортків, Україна, **E-mail:** verbinessa@ukr.net, **ORCID:** 0000-0003-4632-859X

Герасименко Тамара, к.е.н., доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів, Україна, **E-mail:** gtoa@meta.ua, **ORCID:** 0000-0002-4684-4773

Гуляєва Людмила, к. е. н., доцент кафедри фінансів, Академія праці, соціальних відносин та туризму, м. Київ, Україна, **E-mail:** glp2002@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-0045-8551

Зайнчковський Анатолій, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і права, Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна, **E-mail:** anatoliyzainchkovskiy@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-5816-8119

Іващенко Тетяна, к. е. н., старший викладач кафедри економіки підприємства та менеджменту, Академія праці, соціальних відносин та туризму, м. Київ, Україна, **E-mail:** tanita.ivash@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-4113-8829

Ільїн Валерій, д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна, **E-mail:** villin2015@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-4223-1865

Ільїна Олена, к.е.н., доцент кафедри менеджменту, Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна, **E-mail:** elena.ilina060254@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-4223-1865

Колесніков Андрій, к.е.н., доцент кафедри безпеки та правоохоронної діяльності, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна, **E-mail:** kole.ua@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-3064-4133

Корінець Роман, к.е.н., директор, Всеукраїнська громадська організація «Національної асоціація сільськогосподарських радочних служб України», м. Київ, Україна, **E-mail:** rkorinets@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-4243-6745

Красностанова Наталія, к.е.н., завідувач кафедри менеджменту організацій, Одеський регіональний інститут державного управління, Національної академії державного управління при Президентові України, м. Одеса, Україна, **E-mail:** krasnostanova7718-3@uoel.uk, **ORCID:** 0000-0003-2151-3633

Кривун Михайло, аспірант, Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна, **E-mail:** kryvunmishaemail@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-9631-5837

Левандівський Омелян, д.е.н., доцент кафедри фінансів, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», м. Івано-Франківськ, Україна, **E-mail:** inst@pu.if.ua, **ORCID:** 0000-0002-5819-8377

Мацьоха Тетяна, менеджер по персоналу, ІТ компанія UDS, м. Київ, Україна, **E-mail:** helenk@meta.ua, **ORCID:** 0000-0002-4721-9697

Польова Олена, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри аналізу та аудиту, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна, **E-mail:** olena.polova@i.ua, **ORCID:** 0000-0002-7120-7944

Радько Віталій, д.е.н., доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна, **E-mail:** 0000-0002-6740-9527, **ORCID:** vitrادko@ukr.net

Редченко Костянтин, д.е.н., професор, професор кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування, Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів, Україна, **E-mail:** redchenko@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-8234-4074

Роганова Ганна, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, Навчально-науковий інститут економіки і управління, Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна, **E-mail:** hanna.rohanova@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-3758-9675

Рогозний Сергій, аудитор, консультант з МСФЗ, керівник комітету з фінансів, член Ради ФПБАУ, м. Київ, Україна, **E-mail:** s_rogozny@ukr.net, **ORCID:** 0000-0003-3606-0147

Рудич Оксана, к.е.н., доцент, Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти, м. Біла Церква, Україна, **E-mail:** 8282@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-4594-2590

Сало Інна, д.е.н., старший науковий співробітник, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ, Україна, **E-mail:** inna_salo@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-6413-1550

Свиноус Іван, д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування, Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква, Україна, **E-mail:** isvinous@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-0346-1596

Сірий Євген, доктор соціологічних наук, професор, старший науковий співробітник, ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», м. Київ, Україна, **E-mail:** socio1@urn.net, **ORCID:** 0000-0003-3396-8168

Стельмах Наталія, к.е.н., доцент кафедри аудиту, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, м. Київ, Україна, **E-mail:** nataliastelmakh1405@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-4105-2301

Томашук Інна, доктор філософії з економіки, асистент кафедри економіки та підприємницької діяльності, Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця, Україна, **E-mail:** tomashuk.inna@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-6847-3136 **s36**

Томашук Ірина, аспірантка відділу фінансово-кредитної та податкової політики, Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», м. Київ, Україна, **E-mail:** iryna8000@icloud.com, **ORCID:** 0000-0003-3010-0558

Хохуляк Олександра, к.е.н., доцент, доцент кафедри зеленої економіки та економіки природокористування, Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління, м. Київ, Україна, **E-mail:** oleolex.22@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-0778-5501

Чорнодід Ігор, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки підприємства та менеджменту, Академія праці, соціальних відносин та туризму, м.Київ, Україна, **E-mail:** chornodid@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-4464-2641

Шолудченко Сергій, кандидат економічних наук, декан факультету економіки, соціальних технологій і туризму, Академія праці, соціальних відносин та туризму, м.Київ, Україна, **E-mail:** sv@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-6247-1471

Ярмоленко Юлія, д. е. н., доцент кафедри маркетингу, Академії праці, соціальних відносин та туризму, м. Київ, Україна, **E-mail:** y.yarmolenko@bkk-kyiv.com, **ORCID:** 0000-0002-1814-5828

Information about the authors

Roman Bachynskiy, Postgraduate Student, Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine, **E-mail:** roman.bachynskiy@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-7456-586X

Vasyl Bachynskiy, Ph.D. (in Economics), Professor, Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation, Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine, **E-mail:** bachinvi@meta.ua, **ORCID:** 0000-0001-5071-9038

Lesia Bilovus, Doctor of Historical Science, Ph.D. (in Philology), Professor, Department of Information and Socio-Cultural Activities, West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine, **E-mail:** Lesya_Bilovus@i.ua, **ORCID:** 0000-0003-4882-4511

Inesa Verbitska, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Department of Fundamental and Specialized Disciplines, Chortkiv Education and Research Institute of Entrepreneurship and Business, West Ukrainian National University, Chortkiv, Ukraine, **E-mail:** verbinessa@ukr.net, **ORCID:** 0000-0003-4632-859X

Tamara Gerasymenko, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation, Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine, **E-mail:** gtoa@meta.ua, **ORCID:** 0000-0002-4684-4773

Liudmyla Huliaieva, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Department of Finance, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** glp2002@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-0045-8551

Anatoly Zainchkovsky, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department, Department of Economics and Law, National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** anatoliyzainchkovskiy@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-5816-8119

Tetiana Ivashchenko, Ph.D. (in Economics), Assistant Professor, Department of Enterprise Economy and Management, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** tanita.ivash@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-4113-8829

Valerii Ilin, Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor, Department of Accounting and Taxation, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** villin2015@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-4223-1865

Olena Ilina, Ph.D. (in Economics), Assistant Professor, Department of Management, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** elena.ilina060254@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-2799-7237

Andrii Kolesnikov, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Department of Security and Law Enforcement, West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine, **E-mail:** kole.ua@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-3064-4133

Roman Korinets, Ph.D. (in Economics), Director, All-Ukrainian public organization «National Association of Agricultural Advisory Services of Ukraine», Kyiv, Ukraine, **E-mail:** rkorinets@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-4243-6745

Nataliia Krasnostanova, Ph.D. (in Economics), Head of the Department, Department of Management of Organizations, Odesa Regional Institute for Public Administration, National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, Odesa, Ukraine, **E-mail:** krasnostanova7718-3@uoel.uk, **ORCID:** 0000-0003-2151-3633

Mikhail Krivun, Postgraduate Student, National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** kryvunmishaemail@gmail.com, **ORCID:** 0000-0002-9631-5837

Omelian Levandivskiy, Dr. Sc. (in Economics), Associate Professor, Department of Finance, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine, **E-mail:** inst@pu.if.ua, **ORCID:** 0000-0002-5819-8377

Tetiana Matsokha, Human Resources Director, IT Company UDS, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** helenk@meta.ua, **ORCID:** 0000-0002-4721-9697

Olena Polova, Doctor of Economics, Associate Professor, Head of the Department, Department of Analysis and Audit, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine, **E-mail:** olena_polova@i.ua, **ORCID:** 0000-0002-7120-7944

Vitalii Radko, Dr. Sc. (in Economics), Associate Professor, Department of Organization of Business and Exchange Activity, National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** vitradko@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-6740-9527

Konstantyn Redchenko, Doctor of Economics, Professor, Professor of the Department of Accounting, Control, Analysis and Taxation, Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine, **E-mail:** redchenko@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-8234-4074

Hanna Rohanova, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Finance, Educational and Scientific Institute of Economics and Management, National University of Food Technologies, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** hanna.rohanova@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-3758-9675

Serhii Rohoznyi, Auditor, Consultant on International Financial Reporting Standards, Head of the Finance Committee, member of the Council, Federation of Professional Accountants and Auditors of Ukraine, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** s_rogozny@ukr.net, **ORCID:** 0000-0003-3606-0147

Oksana Rudych, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine, **E-mail:** 8282@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-4594-2590

Inna Salo, Dr. Sc. (in Economics), Senior Scientific Associate, National Research Center «Institute of Agrarian Economics», Kyiv, Ukraine, **E-mail:** inna_salo@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-6413-1550

Ivan Svyinous, Dr. Sc. (in Economics), Professor, Professor, Department of Accounting and Taxation, Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Ukraine, **E-mail:** isvinous@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-0346-1596

Evgen Siriy, Doctor of Sociology Science, Professor, Senior Research Fellow, State Institution «State Institute of Family and Youth Policy», Kyiv, Ukraine, **E-mail:** socio1@ukr.net, **ORCID:** 0000-0003-3396-8168

Nataliia Stelmakh, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Department of Audit, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** nataliastelmakh1405@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-4105-2301

Inna Tomashuk, PhD of Economics, Assistant, Department of Economics and Entrepreneurship, Vinnytsia National Agrarian University, Vinnytsia, Ukraine, **E-mail:** tomashuk.inna@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-6847-3136 **s36**

Iryna Tomashuk, Postgraduate Student, Department of Financial and Credit and Tax Policy, National Scientific Centre «Institute of Agrarian Economics», Kyiv, Ukraine, **E-mail:** iryna8000@icloud.com, **ORCID:** 0000-0003-3010-0558

Oleksandra Khokhulyak, Ph.D. (in Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Green Economics and Environmental Economics, State Ecological Academy of Postgraduate Education and Management, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** oleolex.22@gmail.com, **ORCID:** 0000-0003-0778-5501

Igor Chornodid, Doctor of Science (in Economics), Professor, Head of Department, Department of Enterprise Economics and Management, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** chornodid@ukr.net, **ORCID:** 0000-0002-4464-2641

Sergey Sholudchenko, Ph.D. (in Economics), Dean of the Faculty, Faculty of Economics, Social Technologies and Tourism, Department of Banking, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** sv@ukr.net, **ORCID:** 0000-0001-6247-1471

Juliiia Yarmolenko, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Department of Marketing, Academy of Labour, Social Relations and Tourism, Kyiv, Ukraine, **E-mail:** y.yarmolenko@bkk-kyiv.com, **ORCID:** 0000-0002-1814-5828